

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-4-204 (Devralma)
Karar Sayısı : **05-67/950-257**
Karar Tarihi : 13.10.2005

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B- RAPORTÖRLER : Serpil YANIK, Kerem TOMUR

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: TUI AG
Temsilcisi: Av. Nilüfer ÇAKMAKLI
Eski Büyükdere Cd. Park Plaza No:22 Kat:11 34398
Maslak/İstanbul

D- TARAFLAR

: - TUI AG
Karl-Wiechert-Alle 4 D-30625 Hannover ALMANYA
- CP Ships Ltd.
2 City Place, Beehive Ring Road, Gatwick West Sussex
RH6 0PA İNGİLTERE

30

E- DOSYA KONUSU: TUI AG (TUI) tarafından CP Ships Ltd. (CP Ships)'nin %100 oranındaki hissesinin devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 23.9.2005 tarih ve 6691 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 5.10.2005 tarih, 2005-4-204/Öİ-05-S.Y. sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 10.10.2005 tarih, REK.0.08.00.00-120/299 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-67 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, bildirim yapılan işlemin tarafların toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; bu devralma işlemi sonucunda ilgili ürün pazarında, bir hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı; bu nedenle, bildirim konu devir işlemine izin verilmesinin uygun olacağı görüşü ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Devralma işlemine taraf teşebbüslerin faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı, “düzenli hatlarda konteynır taşımacılığı hizmetleri pazarı” olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

60 Dosya mevcudu bilgilere çerçevesinde, “Akdeniz – Kuzey Amerika”, “Akdeniz – Orta Amerika/Karayipler”, “Akdeniz – Orta Doğu”, “Akdeniz – Hindistan”, “Akdeniz – Avustralya/Yeni Zelanda” ve “Avrupa” limanları arasındaki hatlar ilgili coğrafi pazar olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim, TUI'nin ihale (*public bid*) yoluyla, CP Ships'in %100 oranındaki hissesini devralması işlemine izin verilmesi talebinden ibarettir. Bildirim konusu işlemin tamamlanması, Avrupa Birliği Komisyonu ile Kurulumuzun onayını içeren ön koşulların gerçekleşmesine bağlıdır.

70 1997/1 sayılı Tebliğ'in “Birleşme ve Devralma Sayılan Haller” başlıklı 2. maddesinin (b) bendine göre, “*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını ya da ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*” 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

Bildirimi yapılan devir sonrasında CP Ships'in kontrolünde değişiklik olacağından, anılan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralmadır.

80 Öte yandan, anılan Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, “*...birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur.*” hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

Buna göre, tarafların ilgili ürün pazarındaki 2004 yılı ciroları toplamının 47.918.600- YTL. olduğu dikkate alındığında, Tebliğ'de belirlenen eşiğin aşıldığı, dolayısıyla işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu anlaşılmaktadır.

Taraflar, sadece Akdeniz-Kuzey Amerika ve Akdeniz-Avustralya/Yeni Zelanda ticareti ile ilgili olarak birlikte %15'ten daha fazla bir pazar payı elde etmektedirler.

05-67/950-257

- 90 Akdeniz-Orta Amerika/Karayipler, Akdeniz-Orta Doğu ve Akdeniz-Hindistan ile ilgili olarak, taraflar birlikte %5'ten az bir pazar payı elde etmektedirler.

Bununla beraber, bildirim konu devralma işlemi sonucunda TUI ile yalnızca CP Ships'in üye olduğu konferans ve konsorsiyumlar arasında da bir ilişki kurulmaktadır. İşlem ilgili pazarlardaki rekabet açısından değerlendirilirken rakip teşebbüsler arasında bu şekilde oluşan bağımlı pazarların rekabetçi yapıları üzerindeki etkilerinin de incelenmesi uygun olacaktır.

- 100 Esasen, düzenli hat taşımacılığı konferansları, bir grup denizyolu taşıyıcısından oluşan ticari organizasyonlardır. Konferanslar; ortak navlun bedelleri belirlemek, sefer sıklığı ve tahsisatı konusunda anlaşma yapmak, üyelik şartları oluşturmak, taşıyıcıları bağlamak amaçlı sadakat indirimleri yapmak, ortak sürşarj belirlemek, yük havuzu oluşturmak ve gelir havuzu oluşturmak faaliyetlerinden birini veya birden fazlasını amaçlayabilir.

Konsorsiyum ve ittifaklar ise ortak hizmet sunumuna yönelik operasyonel işbirliği yapılarıdır. Konsorsiyumlar üyelerine faaliyetlerini rasyonalize etme, risk paylaşma ve ortak yatırım yapma gibi imkanlar sunmakta, bu özellikleriyle konferanslardan ayrılmaktadırlar. Ortak hizmet sunumu için gerekli olduğu ölçüde konferans içerisinde ticari bilgilerin değişimi söz konusu olabilmektedir.

- 110 Düzenli hat taşımacılığı pazarında konferans ve konsorsiyum gibi işbirliklerine giren teşebbüslerin ilgili pazarlarda birlikteki pozisyonları önemli olabilmektedir. Uygulamada, taşıyıcılar genellikle aynı ticari hatta bir konferansın ve/veya bir ya da birden fazla konsorsiyumun üyesi olarak faaliyette bulunmaktadır.

İşlemin etkilenen pazarlardaki etkisini değerlendirirken bildirim konu işlemin taraflarının konferans ve konsorsiyum üyeliklerinin dikkate alınması, bu çerçevede birleşen tarafların pazar payları ile birlikte ilgili konferans ve konsorsiyumların pazar paylarına da bakılması gereklidir.

- Akdeniz – Kuzey Amerika

Bildirimde bulunan tarafın verdiği bilgiler TUI ve CP Ships'in ayrı ayrı ve birlikte pazar payları ile üye oldukları konferans ve konsorsiyumların isimleri ve pazar payları aşağıdaki gibidir:

120

TUI (Hapag-Lloyd)	CP Ships	Toplam pazar payı	Tarafların üye olduğu konferanslar	Pazar payları (% olarak)	Tarafların üye olduğu konsorsiyumlar (% olarak)	Pazar payı (% olarak)	Bağımsız taşıyıcılar	Pazar payı (% olarak)
% 7	% 18,2	% 25,2	USSEC (Sadece Hapag-Lloyd) Sadece Amerika	17.2(West Bound) 12.7 (East Bound)	GA (Sadece Hapag-Lloyd)	1.5(WB) 0.6 (EB)	Maersk/ PONL	21
			MedCan (Sadece CP Ships)	5 (WB) 5 (EB)	AMX (FAMEX) (Sadece Hapag-Lloyd)	1.7(WB) 2.8 (EB)	MSC	11

05-67/950-257

			Sadece Kanada					
			TAFLO (Sadece CP Ships) Sadece Amerika	< 1 (WB) 1 (EB)	MAS (GAMEX) (Sadece Hapag-Lloyd)	4.5(WB) 6.5 (EB)	Hanjin	6,4
					Joint Med S (sadece CP Ships)	9 (WB) 17 (EB)	APL	< 5
					Eastabout Westabout Service (Sadece CP Ships)	1.3(WB) 0.6 (EB)	CMA-CGM	< 5
							Cosco	< 5
							Yang Ming Marine Transport	< 5

Bildirime konu işlem ile CP Ships'in, Hapag-Lloyd'un üye olduğu ve %2'den az pazar payı bulunan Grand Alliance ve yaklaşık %5 (PONL yakın bir zaman içerisinde MAS konsorsiyumunu feshetmek için bildirimde bulunduğu, PONL'un hissesi çıkarılmıştır.) pazar payına sahip olan MAS konsorsiyumu ile bağı kurulacaktır. PONL yakın bir zaman içerisinde fesih bildiriminde bulunduğu, Hapag-Lloyd'un üye olduğu AMX konsorsiyumu yakında feshedilecektir. Buna ek olarak, Hapag-Lloyd'un, CP Ships'in üyesi olduğu ve pazar payı % 9-17 olan Joint Mediterranean Canada Service ile bağı oluşacaktır.

130 Kurum'a gönderilen bilgilere göre, Hapag-Lloyd ve CP Ships'in bu pazardaki toplam pazar payları %25 civarındadır. Tarafların üyesi buldukları tüm konferans ve konsorsiyumların buna eklenmesi durumunda ise Akdeniz-Kuzey Amerika hattında toplam %30'u aşan payları oluşabilecektir. Ayrıca Hapag-Lloyd bu hat için USSEC konferansından ayrılacağına ilişkin olarak 20.9.2005 tarihi itibarıyla Avrupa Birliği Komisyonu'na taahhütte bulunmuştur. TUI, ayrıca Hapag-Lloyd ve CP Ships'in işlemin tamamlanmasını takip eden 5 sene süreyle TACA ve/veya USSEC veya benzer bir konferansa taraf olmayacaklarını taahhüt etmiştir.

140 Akdeniz-Kuzey Amerika hattı ile ilgili olarak Komisyona verilen söz konusu taahhüt Türkiye'yi de etkileyecektir. Çünkü işlem aynı coğrafi pazar bakımından Türkiye'yi de etkilemektedir. Bu nedenle Kuzey Amerika-Akdeniz hattına ilişkin olarak yapılacak değerlendirmede söz konusu hususun dikkate alınması gerekmektedir.

Söz konusu taahhütler doğrultusunda Hapag-Lloyd'un USSEC konferansından ayrılması sonucunda anılan konferansta yalnızca Maersk-Sealand/PONL kalacağı için USSEC konferansının sona ermesi muhtemeldir. Dolayısıyla,

05-67/950-257

150 Maersk/PONL Akdeniz-Kuzey Amerika pazarında bağımsız bir rakip olarak faaliyet gösterebilecektir. Bildirimde bulunan taraf, işlem sonrasında Maersk/PONL'nin Akdeniz ve Kuzey Amerika ticaret alanında, hattın her iki ayağında da yaklaşık %20'lik pazar payı ile güçlü bir rakip olacağını öngörmekte, ayrıca, hatta %10'dan fazla bir pazar payı bulunan ZIM şirketinin de Panamax gemileri ve kendi besleyici ağı (feeder network) ile hizmet verdiğini belirtmektedir. Pazardaki başka bir güçlü bağımsız rakip ise %10'dan fazla bir pazar payı bulunan MSC'dir. Hanjin/UASC, CMA/Evergreen ve COSCO/K-Line/Yang Ming şirketleri de hepsi birlikte %5'ten fazla bir pazar payı ile bu hatta konsorsiyum hizmeti vermektedirler.

160 Bildirimde bulunan taraf ayrıca Akdeniz-Kuzey Amerika hattına giriş engeli bulunmadığını, son beş yıl içerisinde pazara önemli girişler olduğunu, yeni girenler arasında CMA/Evergreen konsorsiyumunun, PONL/Hapag-Lloyd AMX Service'in, PONL/Hapag-Lloyd/ZIM MAS Service'in, CMA-CGM/Lloyd Triestine Amerigo Express'in ve son olarak da bağımsız olarak 3.400 TEU gemi işleten CSCL nin yer aldığını belirtmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde bildirimde konu işlemin Kuzey Amerika-Akdeniz ticaret alanları arasındaki hatlarda herhangi bir hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği, bu sebeple de rekabeti önemli ölçüde kısıtlayıcı bir etkisinin olmayacağı kanaatine varılmıştır.

- Akdeniz-Avustralya/Yeni Zelanda

TUI (Hapag-Lloyd)	CP Ships	Toplam Pazar payı	Tarafların üye olduğu konferanslar	Pazar payları (% olarak)	Tarafların üye olduğu konsorsiyumlar	Pazar payı (% olarak)	Bağımsız taşıyıcılar	Pazar payı (% olarak)
% 3,8	% 14,5	% 18,3	TEANZC/AE LA/NZESA (Hapag-Lloyd ve CP Ships)	21,8 (SB) 22,9(NB)	ANZ EB/WB Service (Hapag-Lloyd ve CP Ships)	20,9 (SB) 22,9(NB)	MSC	15,9
							Maersk/PONL	34,7
							LT (Evergreen)	10,5

170 Kurum'a gönderilen bilgilere göre bu hatta, taraflar özellikle de herhangi bir konferans ve/veya konsorsiyuma üye olmayan bağımsız taşıyıcıların zorlu rekabeti ile karşı karşıyadırlar. Bu rakiplerden en büyük ikisi, hattın her iki ayağında %34'ün üzerinde pazar payı olan PONL ve hattın her iki ayağında %15 pazar payı olan MSC'dir. Ayrıca, transit taşımacılık bu hatta faaliyet gösterenler açısından rekabeti arttırmaktadır. Ayrıca, nakleden taşıyıcılar (Relay carriers) Asya'dan ya da Asya'ya feeder services (küçük kapasiteli gemiler ile konteynırların belirli büyük limanlardan nihai varış noktalarına dağıtılması) kullanmak suretiyle transit yaparak, Avrupa-Avustralya/Yeni Zelanda hattına

05-67/950-257

180 sıklıkla girmekte olup, bu şekilde Avrupa/Asya hatlarında kullanılan gemilerle kargo taşımacılığı yapmaktadırlar.

Dolayısıyla bu pazarda bildirim konu işlemin tarafları üzerinde rekabetçi baskı yaratabilecek yeterince teşebbüs bulunduğundan, işlemin hakim durum yaratarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek ilgili pazarda rekabeti önemli ölçüde kısıtlamasının söz konusu olmayacağı anlaşılmıştır.

- Akdeniz – Orta Amerika/Karayipler

Hapag-Lloyd ve CP Ships bu hattaki konferans ve konsorsiyumlara üye değildir. Toplam pazar payları ise %5 ten düşüktür. Dolayısıyla, bildirim konu işlemin söz konusu coğrafi pazarda herhangi bir hakim durum yaratarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek rekabeti kısıtlaması muhtemel değildir.

190 - Akdeniz – Ortadoğu

Tarafların bu pazardaki toplam pazar payları da %5'in altında bulunmaktadır. Taraflar bu pazarda herhangi bir konferansa üye değildirler. Taraflardan Hapag-Lloyd'un üye olduğu GA konsorsiyumunun bu pazardaki pazar payı %1, CP Ships'in üye olduğu EPIC 3 konsorsiyumunun pazar payı ise %1-2 olup, bildirim konu işlem ile pazarda bir hakim durum yaratılarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirilerek rekabetin kısıtlanması sonucunun doğmayacağı anlaşılmıştır.

- Akdeniz – Hindistan

TUI (Hapag-Lloyd)	CP Ships	Toplam pazar payı	Tarafların üye olduğu konferanslar	Pazar payı (% olarak)	Tarafların üye olduğu konsorsiyumlar	Pazar payı (% olarak)	Bağımsız taşıyıcılar
< % 5	< % 5	< % 5	IPBCC (Hapag-Lloyd ve CP Ships)	70-77 (EB) 76-85 (WB)	GA (Sadece Hapag-Lloyd)	2,3 (EB) 3,1 (WB)	Taraflar detaylı bilgiye sahip değil.
					EPIC 3 (Sadece CP Ships)	13 (EB) 10 (WB)	

200

Tarafların bu pazardaki faaliyetleri kısıtlı olup toplam pazar payları %5'in altındadır. Her iki taraf da pazarda %70-80 payı bulunan IPBCC konferansına üyedir. Taraflardan yalnızca Hapag-Lloyd'un üye olduğu GA konsorsiyumunun pazar payı %2-3, yalnızca CP Ships'in üye olduğu EPIC 3 konsorsiyumunun pazar payı ise %10-13 olarak bildirilmiştir.

İşlem IPBCC'nin yapısını değiştirecek, GA konsorsiyumu ile EPIC 3 konsorsiyumu arasında bir bağ oluşturacaktır. Ancak Hapag-Lloyd, EPIC 3 konsorsiyumu ve GA konsorsiyumunun toplam pazar payı %15-20 civarında olup IPBCC konferansının üyelerinin birçoğunun konsorsiyumla ilişkisi bulunmamaktadır. Ayrıca bildirimde bulunan teşebbüs tarafından bu pazardaki

210

05-67/950-257

diğer rakiplerle ilgili ayrıntılı bilgi verilmemiş olmakla beraber Avrupa Birliği Komisyonu'nun Maersk/PONL kararında Kuzey Avrupa/Akdeniz-Hindistan ticaret alanında konsorsiyum dışında faaliyet gösteren birçok teşebbüs olduğu ve bu hatta MSC'nin de %10-20 pazar payı ile konferans dışında faaliyette bulunduğu belirtilmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, bildirim konu işlemin Akdeniz-Hindistan ilgili coğrafi pazarında bir hakim durum yaratarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek pazardaki rekabeti önemli ölçüde kısıtlamasının muhtemel olmadığı kanaatine varılmıştır.

220

I- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1- 13.7.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5388 sayılı yasa nedeniyle 8 kurul üyesinin katılımıyla toplantının yapılabileceğine OYÇOKLUĐU ile;

2- TUI AG'nin CP Ships Ltd.'nin %100 hissesini devralması işleminin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda ilgili pazarda, aynı Kanun maddesinde belirtilen hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına; bu nedenle, bildirim konu hisse devri işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

230

**(13.10.2005 tarih, 05-67/950-257 sayılı Kurul Kararı'na)
KARŞI OY GEREKÇESİ**

13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5388 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun"un 3. maddesi ile, 4054 sayılı Kanun'un 22. maddesi:

"Rekabet Kurulu, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere toplam yedi üyeden teşekkül eder" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, Rekabet Kurulu'nun mevcut üye sayısı bugün itibarıyla 8 olmasına rağmen, üye sayısı 7' ye düşünceye kadar toplantıların 8 üyenin katılımı ile yapılacağına dair geçici bir hükme de yer verilmemiştir.

Karar nisabı da aynı yasanın 5. maddesinde 7 üye için belirlenmiş olup, bu sayının 8 üye için kıyasen uygulanmasının mümkün olmadığı kural olarak getirilmiştir.

Bu nedenle, 5388 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih olan 13.07.2005 tarihinden itibaren Kurul toplantılarının en fazla 7 üyenin katılımı ile yapılması gerektiği kanaatında olduğumuzdan, toplantının 8 üyenin katılımı ile yapılmasına dair çoğunluk görüşüne karşıyız.

Tuncay SONGÖR
İkinci Başkan

Süreyya ÇAKIN
Kurul Üyesi